

De berørte artikler i pagten er sålydende:

Art. 25:

„Medlemmerne af de Forenede Nationer går ind på at anerkende og udføre sikkerhedsrådets beslutninger i overensstemmelse med nærværende pagt.“

Art. 39:

„Sikkerhedsrådet skal afgøre, om der foreligger nogen trusel mod freden, noget fredsbrud eller nogen angrebshandling, og skal med henblik på opretholdelse eller genoprettelse af mellemfolkelig fred og sikkerhed fremsætte forslag eller beslutte, hvilke forholdsregler der skal træffes i overensstemmelse med artiklerne 41 og 42.“

Art. 41:

„Sikkerhedsrådet kan afgøre, hvilke forholdsregler, dog ikke omfattende anvendelsen af våbenmagt, der skal tages for at gennemføre dets beslutninger, og det kan opfordre medlemmerne af de Forenede Nationer til at iværksætte sådanne forholdsregler. Disse kan indbefatte fuldstændig eller delvis afbrydelse af økonomiske forbindelser og af samkvæmet ved jernbaner, til søs, i luften, ved post, telegraf, radio og andre kommunikationsmidler samt afbrydelse af diplomatiske forbindelser.“

3. De forpligtelser, der således kan komme til at påhvile Danmark som medlem af FN, vil i adskillige tilfælde kunne opfyldes af regeringen ad administrativ vej. Dette gælder for eksempel afbrydelse af diplomatiske forbindelser og af post-, radio- og telegrafforbindelser. I andre tilfælde forudsætter gennemførelsen af de foranstaltninger, der kan blive tale om, lovhjæmmel.

Spørgsmålet om på forhånd at skabe en generelt udformet lovhjæmmel for i påkommende tilfælde straks at kunne efterleve sikkerhedsrådets bindende beslutninger af den ovenfor omhandlede karakter, har tidligere været genstand for overvejelser. Det er nu blevet aktualiseret derved, at FN's sikkerhedsråd i forbindelse med Sydrhodesia-spørgsmålet den 16. december 1966 for første gang siden FN's oprettelse har vedtaget en bindende resolution i medfør af pagtens art. 41, jfr. art. 39. Denne resolution (nr. S/RES/232 (1966)) pålægger alle FN's medlemsstater at iværksætte visse økonomiske sanktioner mod Sydrhodesia. Resolutionsteksten er tilligemed en dansk oversættelse optaget som bilag 1.

Nærværende lovforslag tilsigter, på samme måde som det skete i folkeforbundsperioden, at give regeringen den nødvendige almindelige bemyndigelse til ikke blot at iværksætte forholdsregler til gennemførelse af den foreliggende sikkerhedsrådsresolution

om Sydrhodesia, men også til uden unødigt forsinkelse at kunne efterkomme fremtidige sikkerhedsrådsresolutioner af lignende karakter.

Det foreliggende lovforslag omfatter *ikke* de i art. 42 omhandlede militære forholdsregler. Sikkerhedsrådets beslutninger herom er kun bindende, når overenskomst om militær bistand til FN på forhånd er truffet mellem rådet og vedkommende medlemsstat i henhold til art. 43. Hidtil er ingen sådan overenskomst afsluttet, og der er ikke udsigt til, at spørgsmålet vil blive taget op i en overskuelig fremtid.

Lovforslaget berører ej heller Danmarks deltagelse i FN's fredsbevarende operationer, der falder uden for de i kap. VII forudsete tvangsforanstaltninger. Disse operationers iværksættelse forudsætter de stridende parters indforståelse. Om mulighederne for Danmarks deltagelse i sådanne operationer henvises til Folketingets beslutning af 30. april 1964, se Folketingstidende 1963-64, sp. 3918, 4428, 4964, Tillæg A sp. 1821, Tillæg B sp. 733 og Tillæg C sp. 403.

En generel lovgivning svarende til den danske, der nu søges gennemført, er under forberedelse i de andre nordiske lande.

4. Som det fremgår af lovteksten, tilsigter forslaget alene at give den omhandlede bemyndigelse til regeringen i de tilfælde, hvor sikkerhedsrådet har vedtaget bindende beslutninger i henhold til art. 41, jfr. art. 39 og art. 25 og sigter således ikke til de situationer, hvor sikkerhedsrådet eller andre FN-organer vedtager uforbindende henstillinger, som de enkelte medlemsstater ikke er forpligtede til at efterkomme.

Lovforslaget udelukker på den anden side ikke, at regeringen i tilfælde, hvor det findes politisk ønskeligt, og hvor der er hjemmel hertil i anden gældende lovgivning, træffer forholdsregler til gennemførelse af sikkerhedsrådets uforbindende henstillinger om iværksættelse af ikke-militære tvangsforanstaltninger.

Således har eksempelvis regeringen anset det for ønskeligt at efterleve den i sikkerhedsrådets resolution nr. S/RES/217 (1965) af 20. november 1965 indeholdte henstilling til FN's medlemsstater om en afbrydelse af samhandlen med Sydrhodesia ved i henhold til § 6 i lov nr. 372 af 23. december 1964 om valutatorhold at indføre forbud mod udførsel til og indførsel fra Sydrhodesia af visse varer, jfr. Handelsministeriets bekendtgørelser af 22. november og 1. december 1965, Landbrugsministeriets bekendtgørelse af 1. december 1965 og Fiskeriministeriets bekendtgørelse af 1. december 1965.